

Strasbourg 16.1.2018
COM(2018) 32 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**kiertotalouspaketin täytäntöönpanosta:
vaihtoehtoja kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapinnalla yksilöityjen ongelmien
ratkaisemiseksi
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

{SWD(2018) 20 final}

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

kiertotalouspaketin täytäntöönpanosta:

**vaihtoehtoja kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapinnalla yksilöityjen
ongelmien ratkaisemiseksi**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. JOHDANTO

Euroopan komissio hyväksyi joulukuussa 2015 kunnianhimoisen kiertotalouspaketin, jotta EU:n yritysten ja kuluttajien olisi helpompi siirtyä entistä vahvempaan kiertotalouteen, jossa resursseja käytetään aiempaa kestävämmmin.

Ehdotetuilla toimilla pyritään laittamaan ”kierto kuntoon” tuotteiden koko elinkaaren osalta lisäämällä kierrätystä ja uudelleenkäyttöä sekä taloudellisten hyötyjen että ympäristöhyötyjen saavuttamiseksi. Tavoitteena on maksimoida raaka-aineiden, tuotteiden ja jätteiden arvo ja käyttö ja siten säästää energiaa ja vähentää kasvihuonepäästöjä.

Tietyt kemikaalit voivat vaikeuttaa kierrätystä ja uudelleenkäyttöä. Jotkin kemikaalit voivat yksinkertaisesti muodostaa teknisiä esteitä kierrättämiselle. Jopa vaaraton aine, jolla on esimerkiksi voimakas tuoksu, voi joissakin tapauksissa estää kierrätetyn materiaalin käytön¹. Jotkin kemikaalit ovat vaarallisia ihmisille tai ympäristölle. Yhä useampia kemikaaleja tunnistetaan vaarallisiksi ja asetetaan rajoitusten tai kieltojen alaisiksi. Tällaisia kemikaaleja voi esiintyä tuotteissa, jotka myytiin ennen rajoitusten alkamisajankohtaa. Koska joidenkin tällaisia kemikaaleja sisältävien tuotteiden elinkaari on pitkä, kiellettyjä kemikaaleja voi joskus löytyä kierrätysvirroista. Tällaisten aineiden havaitseminen tai poistaminen voi olla kallista, mikä on ongelmallista erityisesti pienille kierrätysyrityksille. Kaikkia näitä erityyppisiä kemikaaleja kutsutaan tässä tiedonannossa ”huolta aiheuttaviksi kemikaaleiksi”.

Tämä tiedonanto ja siihen liittyvä komission yksiköiden valmisteluasiakirja on laadittu eri lainsäädäntöalueiden asiantuntijoiden välisen monialaisen työn tuloksena. Sidosryhmien laaja kohdennettu kuuleminen järjestettiin 12. huhtikuuta – 7. heinäkuuta 2017. Siihen saatiin kannanottoja yli 100 asiantuntijalta.

Tiedonannossa tarkastellaan neljää suurinta ongelmaa, jotka on yksilöity kemikaaleja, tuotteita ja jätteitä koskevan lainsäädännön rajapinnalla. Erityisesti tarkastellaan, missä määrin säädökset toimivat yhteen ja missä määrin ongelmat haittaavat kiertotalouden kehittymistä. Tältä pohjalta esitetään keskeisiä kysymyksiä ongelmien mahdollisista ratkaisuista ja ilmoitetaan toimet, jotka komissio käynnistää jo tässä vaiheessa. Liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitetään yksityiskohtaisempi analyysi oikeudellisista ja teknisistä haasteista, joista on tarpeen keskustella, ja ehdotetaan vaihtoehtoja näiden haasteiden ratkaisemiseksi.

¹ Esimerkiksi silloin, kun hyödynnettyjä materiaaleja on tarkoitus käyttää elintarvikepakkausmateriaaleina.

2. PÄÄMÄÄRÄ

Kiertotaloutta koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa mainitaan seuraavat kaksi tavoitetta:

- 1) mahdollistetaan kierrättäminen ja edistetään uusioraaka-aineiden laajempaa käyttöönottoa vähentämällä tarpeettomia rasitteita ja helpottamalla uusioraaka-aineiden kuljetuksia kansallisten rajojen yli, jotta uusioraaka-aineilla voidaan käydä vaivattomasti kauppaa kaikkialla EU:ssa ja
- 2) korvataan huolta aiheuttavat kemikaalit ja, jos se ei ole mahdollista, vähennetään niiden esiintymistä ja parannetaan niiden seurantaa.

Näitä kahta tavoitetta, joista toinen on jätepoliittinen ja toinen kemikaalipoliittinen, on usein pidetty vastakkaisina siten, että toisen politiikan alan on väitetty estävän toisen alan tavoitteiden saavuttamisen.

Tämän tiedonannon tarkoituksena on edistää laajaa keskustelua unionissa siitä, miten kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapinnalla yksilöidyt tärkeimmät tekijät voidaan ratkaista tyydyttävällä tavalla. Ratkaisuissa on otettava huomioon se, että tällä politiikan alalla erityisolosuhteilla – usein alueellisilla mutta joskus myös paikallisilla – on merkittävä rooli.

Ratkaisujen olisi saatava taakseen laaja sidosryhmätuki. Ratkaisut olisi myös toteutettava tarkoituksenmukaisella tasolla. Ongelmiin ei välttämättä tarvitse puuttua EU:n tason toimilla, jos kansallisten tai paikallisten ratkaisujen avulla päästään parempiin tuloksiin.

3. YKSILÖIDYT NELJÄ ONGELMAA

Avoimilla kilpailukykyisillä EU:n markkinoilla yritykset käyttävät tuotteissaan materiaaleja, joiden ne katsovat soveltuvan parhaiten omiin tarpeisiinsa. Kun jäte on käsitelty palautettavaksi markkinoille, siitä tulee hyödynnettyä materiaalia, joka kilpailee suoraan perusraaka-aineiden kanssa. Näin ollen minkä tahansa hyödynnetyn materiaalin kilpailuasema markkinoilla on vahvimmillaan silloin, kun se suorituskyvyltään ja laadultaan muistuttaa mahdollisimman pitkälle perusraaka-ainetta. Tällaisella hyödynnetyllä materiaalilla on aiempaa enemmän käyttötarkoituksia.

Huolta aiheuttavia aineita sisältäviä hyödynnettyjä materiaaleja saatetaan jättää käyttämättä, koska niiden käyttö voisi yksinkertaisesti vahingoittaa niitä sisältävän tuotteen tuotekuvaa. Lisäksi tällaisten materiaalien uudelleenkäyttö voi olla kiellettyä joissakin tapauksissa, esimerkiksi elintarvikepakkausmateriaalien tuotannossa.

Jätehuoltoon, kemikaaleihin ja tuotteisiin sovellettavia EU:n sääntöjä on nyt tarkasteltu perusteellisesti, jotta voidaan antaa panos kierrätyksen maksimoimiseen ja perusraaka-aineiden käytön minimoimiseen unionissa. Tarkastelussa havaittiin, että näiden sääntöjen välisellä rajapinnalla ilmenee neljä suurta ongelmaa.

3.1. Tietoja huolta aiheuttavien aineiden esiintymisestä ei ole niiden yritysten saatavilla, jotka käsittelevät jätettä ja valmistelevat sitä hyödyntämistä varten

Jäte koostuu usein monenlaisista tuotteista, jotka on tuotettu eri ajankohtina ja jotka ovat erilaisten tuotestandardien mukaisia. Jätteenkäsittely-yrityksillä ei useinkaan ole käytettävissään tietoja käsittelemiensä käytöstä poistettujen tuotteiden koostumuksesta: tietoja joko ei ole lainkaan tai, jos niitä on, ne eivät ole saatavilla sillä hetkellä, kun tuotteesta

tulee jätettä. Lisäksi materiaalit voivat altistua tahattomalle kontaminaatiolle elinkaarensa aikana.

Esimerkki:

Paperiteollisuus pyrkii pitämään tuotteensa turvallisina ja helposti kierrätettävänä. Kun paperinjalostajat käyttävät paperia painotuotteiden valmistuksessa, siihen voidaan lisätä musteita ja muita materiaaleja. Nykyisillä säännöillä ei pystytä varmistamaan, että paperin kierrätyksestä vastaavilla tehtailla on käytössään riittävät tiedot kemikaaleista, joita paperiin on lisätty sen aikaisempien elinkaarien aikana. Tämä rajoittaa paperin kierrättämistä ja lisää kustannuksia, koska on tehtävä ylimääräisiä tarkastuksia ja testejä². Viimeaikaisissa tapauksissa elintarvikkeista on löytynyt mustejäämiä ja mineraaliöljyjä, jotka ovat peräisin pakkauksista, jotka on valmistettu kierrätyspaperista ja -pahvista³.

Myös jäsenvaltioiden tekemät sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevat selvitykset ovat osoittaneet, että EU:n lainsäädännössä vaaditut tiedot siirretään jätteenkäsittelylaitoksille tai asetetaan niiden saataville vain harvoin⁴.

3.1.1. Tavoite

On varmistettava, että asianmukaiset tiedot tuotteiden sisältämistä huolta aiheuttavista aineista ovat kaikkien toimijoiden saatavilla toimitusketjussa ja että ne saatetaan myös jätehuollon palveluntarjoajien saataville. Näin voidaan edistää myrkyttömiä materiaalikiertoja ja parantaa kemikaalien riskienhallintaa korjaamisen ja muunlaisen uudelleenkäytön yhteydessä sekä jätteen hyödyntämisessä.

3.1.2. Suunnitellut toimet

Tämän kuulemisen ohessa käynnistetään toteutettavuustutkimus näyttöpohjan parantamiseksi. Tutkimus koskee edustavia aloja, ja siinä tarkastellaan sellaisten erilaisten tietojärjestelmien, innovatiivisten seurantateknologioiden ja strategioiden käyttöä, joiden avulla merkitykselliset tiedot voitaisiin siirtää tuotteen toimitusketjua pitkin aina kierrättäjille saakka. Tutkimuksen odotetaan valmistuvan vuoden 2019 loppuun mennessä. Muita suunniteltuja toimia ovat työmenetelmien kehittäminen sen varmistamiseksi, että maahantuodut tuotteet eivät sisällä sellaisia aineita, joita ei saa käyttää EU:ssa tuotetuissa tuotteissa, sekä yksinkertaistetut menettelyt CMR-aineiden⁵ rajoittamiseksi kulutustuotteissa.

² Lähde: kohdennetussa kuulemisessa saadut eurooppalaisia sellu-, paperi- ja kartonkiyrityksiä edustavan CEPI:n (Confederation of European Paper Industries) tiedot.

³ Ks. esimerkiksi <https://chemicalwatch.com/7210/mineral-oils-health-scare-sparks-food-packaging-debate> tai Euroopan kuluttajaliiton BEUC:n kannanotto <https://www.anec.eu/images/Publications/position-papers/Sustainability/ANEC-PT-2017-CEG-017.pdf>, s. 5.

⁴ Lähde: Ruotsin ympäristönsuojeluvirasto ja Ranska. Tutkimukset: Goodpoint, ”Information on Hazardous Substances in Waste”, 2016; Goodpoint, ”Information Transfer on Hazardous Substances”, 2017.

⁵ Aineet, jotka aiheuttavat syöpää tai mutaatioita tai joilla on haitallisia vaikutuksia lisääntymiseen.

Kysymykset:

Mitä lisäarvoa saadaan siitä, että unionissa otetaan käyttöön pakollinen tietojärjestelmä, jonka kautta jätehuollon ja jätettä hyödyntävät palveluntarjoajat saavat tiedon huolta aiheuttavien kemikaalien esiintymisestä tuotteessa?

Miten unioniin tuoduista tuotteista olisi huolehdittava?

3.2. Jäte voi sisältää aineita, jotka eivät uusissa tuotteissa ole enää sallittuja

Markkinoille tulee jatkuvasti uusia kemikaaleja. Kemikaaleille myös asetetaan kieltoja, jos niihin havaitaan liittyvän riskejä. Tästä seuraa, että lain mukaisesti tuotetut tuotteet voivat sisältää ainetta, joka myöhemmin saatetaan kieltää. Kun tuotteesta tulee jätettä, jota hyödynnetään, hyödynnettyyn materiaaliin saattaa edelleen sisältyä kiellettyä ainetta. Tätä kutsutaan ”tunnetusti vaarallisten aineiden” ongelmaksi.

Esimerkkejä tunnetusti vaarallisten aineiden aiheuttamista ongelmista:

Kierrätysmuovista valmistettujen tuotteiden, kuten lelujen ja keittiötarvikkeiden, on raportoitu sisältävän tiettyjä bromattuja palonestoaineita, jotka ovat hitaasti hajoavia, biokertyviä ja myrkyllisiä⁶. Tiettyjen alun perin PVC:n pehmentämiseen käytettyjen aineiden käyttö on nykyään säänneltyä. Tämä tarkoittaa sitä, että kierrätettyä PVC:tä, joka sisältää näitä aineita yli sallitun määrän, ei saa käyttää tai tuoda markkinoille EU:ssa.

3.1.2. Tavoite

On helpotettava kierrätystä ja parannettava uusioraaka-aineiden laajempaa käyttöönottoa edistämällä myrkyttömiä materiaalikiertoja. Lisäksi on kiinnitettävä enemmän huomiota vaikutuksiin, joita kemikaalirajoituksilla ja erityisesti rajoituksia koskevilla poikkeuksilla on tulevaisuuden kierrätys- ja uudelleenkäyttömahdollisuuksiin.

3.2.2. Suunnitellut toimet

Tunnetusti vaaralliset aineet ovat edelleen este kiertotaloudelle. Siksi on kehitettävä erityinen menetelmä, joka helpottaa päätösten tekemistä huolta aiheuttavista aineista sisältävän jätteen kierrätettävyydestä. Menetelmässä on tarkoitus ottaa huomioon materiaalin kierrätyksen kokonaiskustannukset ja -hyödyt verrattuna materiaalin hävittämiseen (mukaan lukien polttaminen ja siitä saatavan energian talteenotto). Työn odotetaan valmistuvan vuoden 2019 puoleenväliin mennessä.

On myös tarpeen laatia suuntaviivoja, jotta huolta aiheuttavien aineiden esiintyminen hyödynnetyissä materiaaleissa otetaan paremmin huomioon asiaan liittyvää riskienhallintaa koskevien ehdotusten valmistelun alkuvaiheessa.

Lisäksi harkitaan täytäntöönpanolainsäädännön antamista, jotta voidaan valvoa tosiasiallisesti, miten voimassa olevaa vapautusta REACH-rekisteröinnistä sovelletaan hyödynnetyjen aineiden osalta.

Kysymykset:

Miten voidaan samalla ottaa huomioon ajatus siitä, että jäte on resurssi, jota pitäisi kierrättää,

⁶ Tiedot ovat peräisin useista EEB:n ja BEUC:n toimittamista tutkimuksista. Ks. esimerkiksi <http://eeb.org/publications/81/circular-economy/33789/pops-in-the-circular-economy.pdf>, s. 4.

ja varmistaa, että huolta aiheuttavia aineita sisältävää jätettä hyödynnetään ainoastaan sellaisina materiaaleina, joita voidaan käyttää turvallisesti?

Pitäisikö kierräysmateriaaleissa sallia kemikaaleja, joita ei enää sallita perusraaka-aineissa? Jos pitäisi, millä ehdoilla?

3.3. Jätevaiheen päättymistä koskevia EU:n sääntöjä ei ole täysin yhdenmukaistettu, mikä aiheuttaa epävarmuutta siitä, milloin jätteestä tulee uutta materiaalia tai uusi tuote

Säännöt, oikeuskäytäntö ja monivuotinen kokemus kertovat, milloin tuotteesta on tullut jätettä. Jätteeseen sovelletaan EU:n jätelainsäädäntöä. Jätettä koskevat EU:n säännöt ovat tiukkoja, jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella. Kiertotaloudessa materiaalien olisi oltava jätevaiheessa vain tilapäisesti, koska tavoitteena on, että ne hyödynnetään ja palautetaan talouden kiertoon korvaamaan perusraaka-aineita. Jotta tämä olisi mahdollista, kierrätettyjä materiaaleja ei useimmissa tapauksissa enää pitäisi pitää jätteenä.

Jotta jäte voidaan luokitella muuksi kuin jätteeksi, sen on täytettävä tietyt jätevaiheen päättymiselle asetetut perusteet. Joillekin jätevirroille on asetettu tällaisia perusteita EU:n tai jäsenvaltion tasolla. Näiden sääntöjen soveltamisalaa ja käyttötapaa ei ole kuitenkaan määritely. Jätevirtojen, hyödyntämisprosessien ja hyödynnettyjen materiaalien monimutkaisuus tarkoittaa sitä, ettei ole helppoa määritellä jätevaiheen päättymisen perusteita, joita voitaisiin soveltaa jätevirtoihin kauttaaltaan. Jätevaiheen päättymiseen sovellettavien vakiintuneiden perusteiden puuttuessa monia hyödynnettyjä materiaaleja pidetään kaupan ja käytetään oikeudellisesti epävarmoissa olosuhteissa ja ilman toiminnan läpinäkyvyyttä.

Esimerkki:

Metalli- ja sähköteollisuus ilmoittivat kohdennetun kuulemisen aikana vaikeuksista määritellä jätteen tai tuotteen tila tiettyjen materiaalien osalta. Tällaisia ovat esimerkiksi hiilituhka, kuparikuona tai ferromolybdeenikuona. Eri perusteita sovelletaan eri jäsenvaltioissa ja jopa eri alueilla. Tämä aiheuttaa ongelmia näiden materiaalien kuljetuksissa kansallisten rajojen yli ja tekee toisinaan mahdottomaksi hyödyllisten resurssien talteen ottamisen näistä materiaaleista, joista osa on jätettä, jota syntyy miljoonia tonneja vuodessa⁷.

Epävarmuus siitä, luokitellaanko materiaali jätteeksi vai tuotteeksi, on ongelma myös viranomaisille, joilla on usein vaikeuksia määritellä, sovelletaanko materiaaliin jäte- vai tuotelainsäädäntöä. Näin on esimerkiksi silloin, kun on päätettävä, pitäisikö DEHP:tä sisältävää kierrätettyä PVC:tä pitää yhä jätteenä vai olisiko sitä käsiteltävä tuotteena.

3.3.1. Tavoite

Jätevaiheen päättymistä koskevia sääntöjä on voitava tulkinta ja panna täytäntöön yhdenmukaisemmin kaikkialla EU:ssa, jotta hyödynnetyn materiaalin käyttöä EU:ssa voidaan helpottaa edelleen.

⁷ Ks. Eurometaux: <https://www.eurometaux.eu/media/1634/eurometaux-response-chemicals-products-waste-interface-stakeholder-c.pdf> ja Eurelectric: http://www.eurelectric.org/media/340047/eurelectric-interface_consultation-final_07072017-2017-2430-0001-01-e.pdf

3.3.2. Suunnitellut toimet

Komissio helpottaa tiiviimpää yhteistyötä nykyisten kemikaalialan ja jätehuollon asiantuntijaverkostojen välillä ja laatii verkkopohjaisen EU-tietokannan, joka kattaa kaikki kansalliset ja EU:n tasolla hyväksytyt jätevaiheen päättymistä ja sivutuotteita koskevat perusteet. Lisäksi komissio käynnistää tutkimuksen saadakseen lisää tietoa siitä, millaisia käytäntöjä jäsenvaltiot soveltavat jätevaiheen päättymistä koskevien säännösten täytäntöönpanossa ja valvonnassa. Tietoja on tarkoitus käyttää mahdollisten suuntaviivojen pohjana.

Kysymys:

Millä tavoin ja millaisten jätevirtojen osalta jätevaiheen päättymistä koskevien sääntöjen yhdenmukaistamista pitäisi helpottaa?

3.4. Sääntöjä, joiden pohjalta päätetään, mikä jäte ja mitkä kemikaalit ovat vaarallisia, ei ole yhdenmukaistettu asianmukaisesti, mikä vaikuttaa uusioraaka-aineiden käyttöönottoon

Vaarallisten kemikaalien ja tuotteiden tuotantoon ja käyttöön sovelletaan tiukkoja EU:n sääntöjä, jotta työntekijöitä⁸, kansalaisia ja ympäristöä voidaan suojella. Kun kemikaali määritellään vaaralliseksi, sille annetaan vastaava luokitus. Tämä velvoittaa toiminnanharjoittajat varmistamaan, että vaarallisia kemikaaleja käsitellään turvallisesti.

Myös jätehuoltoa säännellään samojen tavoitteiden pohjalta hyväksytyillä EU:n säännöillä: vaarallisia jätteitä käsitellään vahingoittamatta ympäristöä tai ihmisten terveyttä. Nämä kaksi säännöstä eivät kuitenkaan ole täysin yhdenmukaisia. Tämä johtaa tilanteisiin, joissa samaa materiaalia, joka sisältää vaarallista ainetta, voidaan pitää joko vaarallisena tai vaarattomana riippuen siitä, luokitellaanko se jätteeksi vai tuotteeksi. Tämän epä johdonmukaisuuden vuoksi ei voida olettaa, että materiaaleista, jotka vaarattoman jätteen hyödyntämisen seurauksena palaavat talouden kiertoon, välttämättä voidaan valmistaa vaarattomia tuotteita.

Se, miten jäteluokittelusäännöt pannaan täytäntöön ja miten niiden täytäntöönpanoa valvotaan, vaikuttaa suuresti tuleviin jätehuoltovalintoihin, kuten keräyksen toteutettavuuteen ja taloudelliseen elinkelpoisuuteen, kierrätysmenetelmään tai valintaan kierrätyksen ja loppusijoituksen välillä. Tällaisilla epä johdonmukaisuuksilla voi olla vaikutusta uusioraaka-aineiden käyttöönottoon.

Esimerkkejä:

Lyijymetalli kuuluu eri luokkiin sen mukaan, pidetäänkö sitä jätteenä vai tuotteena. Rakennus- ja purkutoiminnasta peräisin oleva lyijymetallijäte luokitellaan vaarattomaksi jätteeksi Euroopan jäteluettelossa, kun taas lyijymetalli tuotteena luokitellaan vaaralliseksi aineeksi kemikaalien luokitusta, pakkaamista ja merkintää koskevassa EU:n lainsäädännössä (CLP-asetus) sen lisääntymiselle haitallisten vaikutusten vuoksi.

Pehmitetty PVC sisältää tiettyjä lisäaineita. Jätehuollon toiminnanharjoittajat luokittelevat sen jätteen usein vaarattomaksi, vaikka hyödyntämisen tuloksena syntyvä tuote luokitellaan

⁸ Direktiivi 89/391/ETY toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä, direktiivi 98/24/EY työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä ja direktiivi 2004/37/EY työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta.

CLP-asetuksen nojalla vaarallisten kemiallisten seosten luokkaan.

3.4.1. Tavoite

On varmistettava, että kemikaalien ja jätteiden luokittelusääntöjä johdonmukaistetaan.

3.4.2. Suunnitellut toimet

Lähiaikoina julkaistaan jäteluokittelua koskeva ohjeasiakirja, jotta jätealan toiminnanharjoittajien ja toimivaltaisten viranomaisten on helpompi määritellä ja luokitella jäte yhdenmukaisella tavalla. Aikomuksena on myös edistää parhaiden käytäntöjen vaihtoa aineiden arvioimiseen tarkoitetuista testausmenetelmistä vaarallisen ominaisuuden HP 14 ("ympäristölle vaarallinen") osalta mahdollista yhdenmukaistamista silmällä pitäen.

Kysymys:

Pitäisikö vaaraluokitussääntöjä yhdenmukaistaa edelleen siten, että jätettä pidettäisiin vaarallisena samojen sääntöjen perusteella kuin tuotteita?

4. PÄÄTELMÄT JA JATKOTOIMET

Edellä mainitut neljä ongelmaa muodostavat merkittäviä esteitä kiertotaloudelle. Saatujen kannanottojen perusteella on selvää, että käytännön toteutus on haasteellista, koska resursseja ja tietoa on saatavilla vähän. Lisäksi eri toimijoiden välisessä koordinoinnissa on puutteita paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla.

Analyysi osoittaa, että haasteita asettavat myös oikeudelliset kysymykset. Pidemmällä aikavälillä on pyrittävä täydelliseen johdonmukaisuuteen jäte- ja kemikaalipolitiikan täytäntöönpanolainsäädännössä. Näin voidaan helpommin saavuttaa päämäärä eli se, että materiaalit ovat turvallisia, tarkoitukseensa soveltuvia, kestäviksi ja kierrätettäviksi suunniteltuja ja ympäristöystävällisiä. Tuotteita suunniteltaessa, valmistettaessa, pidettäessä kaupan ja kierrätettäessä olisi käytettävä mahdollisimman vähän aineita, jotka aiheuttavat huolta. Tämä helpottaisi materiaalien uudelleenkäyttöä niin, että materiaaleista saataisiin mahdollisimman paljon taloudellista ja yhteiskunnallista hyötyä. Samalla on säilytettävä ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso.

Komission yksiköiden valmisteluasiakirjaan sisältyvät toimintavaihtoehdot kattavat sekä välitöntä huomioita vaativat ongelmat että kysymykset, jotka voidaan ratkaista vain ajan myötä. Asiakirjassa ehdotetaan useita ratkaisuvaihtoehtoja kuhunkin ongelmaan. Siinä kehoitetaan myös pohtimaan, miten voitaisiin saavuttaa sopiva tasapaino näiden materiaalien kiertoon perustuvasta käytöstä saatavien yleisten pitkän aikavälin hyötyjen ja näissä materiaaleissa esiintyviin aineisiin liittyvien yleisten pitkän aikavälin terveys- ja ympäristökysymysten välillä.

On poistettava esteet, jotka haittaavat kiertotalouteen siirtymistä unionissa. Käytettävissä olevilla välineillä voidaan karsia joitakin ongelmia, mutta tarvitaan lisää näyttöä ja kannanottoja kaikkialta EU:sta, jotta voidaan varmistua siitä, mikä on paras tapa puuttua tiettyihin laajamittaisiin kysymyksiin.

Euroopan parlamentti, neuvosto ja alueiden komitea sekä sidosryhmät, joita asia koskee, kutsutaan osallistumaan keskusteluun ja ottamaan kantaa yksilöityihin haasteisiin, jotta voidaan määrittää tapa edetä kohti todellista kiertotaloutta.

Tavoitteena on, että luvatut toimet, joiden tukena on vankkaa näyttöä, ovat jo hyvällä mallilla, kun tämän komission toimikausi loppuu vuonna 2019. Töiden edistymisessä on ensiarvoisen tärkeä asema tutkimuksilla, joita ollaan paraikaa käynnistämässä, ja kuulemisella, johon kaikkia sidosryhmiä pyydetään nyt osallistumaan.